

การศึกษาทิศทางการดำเนินการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นางวีราภรณ์ ศูนย์กลาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-588-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17019825

A STUDY OF THE DIRECTIONS OF GRADUATE SCHOOL'S
OPERATIONS, KHON KAEN UNIVERSITY

Mrs. Weeraporn Soonklang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Higher Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1994
ISBN 974-584-588-4

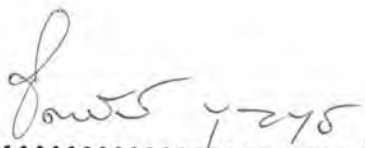

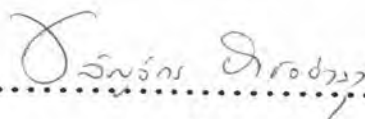
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาทิศทางการดำเนินการของบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โดย นางวีราภรณ์ ศูนย์กลาง
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชลัญจกร อาชวอำรุง

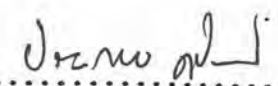
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีตารัตน์ บุญชู)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชลัญจกร อาชวอำรุง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ คุปรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วิทยานิพนธ์ ศูนย์กลาง : การศึกษาทิศทางทางการดำเนินการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (A STUDY OF THE DIRECTIONS OF GRADUATE SCHOOL'S OPERATIONS, KHON KAEN UNIVERSITY)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ชลัญจักร อาชวอำรุง, 166 หน้า. ISBN 974-584-588-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และทิศทางทางการดำเนินการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารและนโยบายพบว่าปัจจุบันบริหารงานโดยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งมีองค์ประกอบเหมาะสม แต่มีขนาดใหญ่เกินไป ควรมีวิธีการทำให้จำนวนคณะกรรมการลดลง บทบาทและอำนาจหน้าที่มีปัญหา อุปสรรคในบางเรื่องผู้เกี่ยวข้องของไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ควรมีกฎเกณฑ์ควบคุมใหญ่ เกี่ยวของปฏิบัติตามและคณะกรรมการฯ ควรพิจารณาเฉพาะเรื่องหลักใหญ่ ๆ

ด้านโครงสร้างการบริหารงานพบว่า ทว่ามีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นหน่วยประสานงานกลาง และคณะจัดการเรียนการสอนเหมือนปัจจุบัน

ด้านวิชาการ พบว่าควรมีหลักสูตรทั้งแผน ก. และแผน ข. ควรจัดหลักสูตรแบบสหสาขาวิชา และหลักสูตรนานาชาติ เพิ่มมากขึ้น ทว่าเน้นวิชาสามัญ เพิ่มการศึกษาคนควาด้วยตนเอง และวิทยานิพนธ์ใหม่มากขึ้น ควรมีหลักสูตรภาคพิเศษเพิ่มมากขึ้น การประเมินผลการศึกษา จะใช้ระบบ 8 เกรดเหมือนปัจจุบัน หลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรจะยืดหยุ่นได้ในบางกรณี สาขาวิชาต่าง ๆ จะรับนักศึกษาใหม่จำนวนเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มาตรฐานการศึกษาจะมีเกณฑ์ที่ชัดเจน ควรมีเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะสำหรับงานบัณฑิตศึกษา

ด้านบุคลากร พบว่ามีบุคลากร จำนวนน้อย ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรให้มากขึ้น และการพัฒนาบุคลากรมีความจำเป็น ควรมีบุคลากรรับผิดชอบงานประสานงานเกี่ยวกับนักศึกษาชาวต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัยควรมี อาคาร และสถานที่ทั้งที่เหมาะสมเป็นของตนเอง ควรมีกฎระเบียบประชาสัมพันธ์ วิทยาลัยให้เป็นที่รู้จัก ทรมีการสำรวจและปรับปรุงแก้ไขการประสานงานที่ล่าช้า ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน

ด้านการบริหารการเงิน พบว่า การจัดเก็บเงินค่าหน่วยกิต ควรเป็นแบบเก็บตามจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ควรจัดสรรเงินไปยังภาควิชาเพิ่มมากขึ้น บัณฑิตวิทยาลัยควรแสวงหาแหล่งเงินทุน จากองค์กรภายนอกเพิ่มมากขึ้น และจะมีการวางแผนการบริหารการใช้จ่ายเงินให้รัดกุมและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีเงินรายได้น้อย

ภาควิชา.....อุดมศึกษา
สาขาวิชา.....อุดมศึกษา
ปีการศึกษา.....2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C442484 : MAJOR HIGHER EDUCATION
KEY WORD: GRADUATE SCHOOL/KHON KAEN UNIVERSITY/DIRECTIONS

WEERAPORN SOONKLANG : A STUDY OF THE DIRECTIONS OF GRADUATE
SCHOOL'S OPERATIONS, KHON KAEN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR : ASSC.
PROF. CHALAMKORN ACHAVA-AMRUNG, Ed.D. 166 pp. ISBN 974-584-588-4

The purpose of this research is to study present state, problems,
and directions of Graduate School, Khon Kaen University.

Results are as follows.

Administration and Policy: The administration by Graduate Committee
is appropriate but too cumbersome. Committee members should be procedurally
decreased. Authoritative roles indicate problems and issues in some areas
where those concerned do not follow the Committee's decisions. Some operation
-al control should be installed to ensure policy implementation and the
Committee should consider only main issues.

Administrative Structure: Graduate School should still serve as
the central agency and manage the instruction as at present.

Academic Affairs: There should be both Plan A and Plan B curricula,
and more multidisciplinary and international curricula should be increased.
More emphasis should be placed upon seminars, self-study and thesis.
Evaluation system using 8 grades as used now is proper. Rules and regulations
in curricular management should be flexible in some cases. Each program
should admit students in number proportional to number of faculty members
and facilities. Specific criteria should be adopted for academic standards.
Special personnel should be assigned for Graduate Studies.

Administrative Services: Not enough personnel is reported. More
personnel should be assigned and staff development is mandatory. There
should be a special co-ordinator for international students. Graduate
School should have its own suitable building. More public relations efforts
are recommended. A survey leading to co-ordination improvement and reduction
of overlapping tasks should be conducted.

Financial Management: Fees for credits should be collected according
to actual credits registered. More budget should be allotted to departments.
Graduate School should seek more funds from external organizations and finan-
cial management planning should be made more prudently and more suitable, since
the income is low.

ภาควิชา.....คุณศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา.....คุณศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. ชลัญจกร อาชวอำรุง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดารัตน์ บุญนุช และ รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ คุปรัตน์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูล บัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุน การวิจัยบางส่วน บิดา คุณเชิด ศูนย์กลาง คุณชัยพร วัฒนสุทธิ และ คุณสงบ คงคา ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

วีราภรณ์ ศูนย์กลาง

สารบัญ

๕

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ข้อดกลงเบื้องต้น.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 ความหมายและลักษณะทั่วไปของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	10
ตอนที่ 2 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	25
ตอนที่ 3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
ตอนที่ 4 การวิจัยอนาคตและเทคนิค EDFR.....	43
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
รายงานการวิจัย.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสาร.....	57
ส่วนที่ 2 สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	75
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	85
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
ข้อค้นพบ.....	113
สรุปผลจากข้อค้นพบ.....	124
อภิปรายผล.....	126
ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์.....	137
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	139
รายการอ้างอิง.....	140
ภาคผนวก.....	144
ประวัติผู้เขียน.....	166

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงการจำแนกผู้เชี่ยวชาญตามกลุ่ม.....	50
2. แสดงหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดสอนเพิ่มแต่ละปีตั้งแต่ปี 2523-2535.....	64
3. ค่าสถิติความเป็นไปได้และประเภทของทิศทางของ แนวนอนด้านการบริหารและนโยบาย.....	86
4. ค่าสถิติความเป็นไปได้และประเภทของทิศทางของแนวนอน ด้านโครงสร้างการบริหารงาน.....	89
5. ค่าสถิติความเป็นไปได้และประเภทของทิศทางของแนวนอนด้านวิชาการ.....	91
6. ค่าสถิติความเป็นไปได้และประเภทของทิศทางของแนวนอนด้านธุรการ.....	100
7. ค่าสถิติความเป็นไปได้และประเภทของทิศทางของแนวนอนด้านการบริหารการเงิน	106

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. แสดงโครงสร้างและระบบการบริหารงานบัณฑิตวิทยาลัย.....	62
2. แสดงการแบ่งส่วนราชการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	70